

LASTEN JA NUORTEN KESÄRUOKAILU 2021, PORI

RAPORTTI KESÄRUOKAILUN TOTEUTUKSESTA Satakunnan yhteisökeskus

TAUSTAA

Lasten ja nuorten kesäajan ruokailua on toteutettu ja kehitetty Porissa kolmena kesänä: 2019, 2020 ja 2021. Ensimmäinen kesäruokailu toteutettiin Porissa kesällä 2019 Yhteisötalo Otavassa ja ruuan valmistuksesta vastasi Otavan Olkkari sekä koko toteutuksesta Satakunnan yhteisökeskus. Ensimmäisen kesän jälkeen kokemusten ja palautteen perusteella kävi ilmi, että toimintaa pitäisi laajentaa eri puolille kaupunkia.

Kesällä 2020 kesäruokailua toteutettiin keskustassa sijaitsevan Yhteisötalo Otavan (Satakunnan yhteisökeskus) lisäksi Itätuulen koululla (Porin kaupungin sivistystoimiala), Pihlavassa (MePon kotipesä) ja Ahlaisten koululla (Ahlaisten kyläyhdistys). Kesällä 2020 ruokailun koordinoinnista vastasi Satakunnan yhteisökeskus, ruuan valmisti Porin Palveluliikelaitos ja kuljetuksista vastasi Porin kaupungin nuorten työpaja. Kesän 2020 kokemukset ja palaute vahvistivat käsitystä alueellisesti laajennetun ruokailun tarpeesta sekä merkityksestä lapsiperheille.

Porin kaupunki päätti tukea kesäruokailun toteuttamista KH:n päätöksellä 12.4.2021, jolloin myönnettiin määräraha ruokailun toteuttamiseen.

Kesäruokailun organisoiminen tuli edellisten vuosien tapaan Satakunnan yhteisökeskuksen vastuulle ja tavoitteena oli jälleen laajentaa ruokailua uusille alueille ja löytää uusia kumppaneita ruokailun toteuttamiseen ja sen avulla tarjota ruokailua yhä uusien perheiden ulottuville.

KESÄRUOKAILU 2021 TOTEUTUS

Avoin haku kesäruokailutoimijaksi

Satakunnan yhteisökeskus etsi kesäruokailun toteuttamiseen julkisella haulla yhteistyökumppaneiksi yhdistyksiä, muita toimijoita ja vapaaehtoisia Porin kaupungin lähiöistä ja kylistä. Julkinen haku järjestettiin keväällä 2021 ja avoin infotilaisuus pidettiin 27.4.2021. Tilaisuuteen osallistui kesäruokailun toteuttamisesta kiinnostuneita toimijoita, yhdistyksiä ja seurakuntia. Samalla avattiin webropol-lomake, jonka kautta ilmoittautuminen kesäruokailutoimijaksi tapahtui. Kesäruokailutoimijoiksi ilmoittautui määräaikaan mennessä seitsemän eri ruokailupistettä. Lisäksi yksi toimija tarjosi tilojaan ruokailun järjestämiseen sekä yksi toimija sitoutui oheisohjelman järjestämiseen kesäruokailun yhteyteen.

Kesäruokailutoimijoiden koulutus

Satakunnan yhteisökeskus järjesti kaksi samansisältöistä tilaisuutta, johon kutsuttiin kaikista kesäruokailutoimipisteistä vastuuhenkilöt sekä kaikki tehtäviin osallistuvat työntekijät ja vapaaehtoistyöntekijät. Tilaisuuksissa käytiin

läpi kesäruokailun 2021 toimintaohje, joka sisälsi käytännön toteutukseen liittyvät asiat, aikataulut ja toimintatavat. Lisäksi kesäruokailun terveysturvallinen toteuttaminen, hygieniaohjeistus sekä tilastointiin ja raportointiin liittyvät asiat olivat keskeisessä osassa. Tilaisuudet järjestettiin päivä- ja iltatilaisuutena 27.5.2021.

Kesäruokailutoimijoille tarjottiin mahdollisuutta hygienia-passikoulutukseen osallistumiseen ja testin suorittamiseen. Kesäruokailutoimijoiden hygienia-passikoulutukseen 4.6. osallistui 15 henkilöä, joilla ei ollut aiemmin suoritettuna hygienia-passia.

29.9.21 järjestettiin kesäruokailutoimijoiden yhteinen kiitosilta Yhteisötalo Otavassa, jossa käytiin läpi kooste kulu- neen kesän kesäruokailusta sekä saadusta palautteesta, samalla keskusteltiin ja pohdittiin ideoita toiminnan kehittämiseksi sekä kiitettiin niin vapaaehtoisia kuin työntekijöitä panoksestaan ruokailun toteuttamisessa.

Kesäruokailun toimintaperiaatteet

Maksuton ruokailu oli tarkoitettu 7–18-vuotiaille porilaisille lapsille ja nuorille. Toiminnan ensisijainen tarkoitus on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia. Ruokailemassa oli mahdollista käydä millä tahansa alueella asuinpaikasta riippumatta.

Ruokailijoilla tuli olla mukilan tavoin omat ruokailuastiat mukana.

- Ruoka valmistettiin laktoosittomana. Muita erityisruokavaltioita ei voitu huomioida.
- Lasten ruokailusta mahdollisesti ylijäävä ruoka jaettiin ruoka-apuna sitä tarvitseville.
- Ruokailussa noudatettiin hygieniaohjeistuksia ja vallitsevia koronarajoituksia.
- Ruuanjakoa toteuttavat yhdistykset saattoivat mahdollisuksiensa mukaan järjestää ruokailun yhteyteen aktivoivaa oheistoimintaa, johon lapset ja nuoret voivat halutesaan osallistua.

Ruuan valmistus, kuljetus ja ruokailupaikat

Ruoka valmistettiin Satakunnan yhteisökeskuksen ylläpitämässä lounaskahvila Otavan Olkkarissa. Ruuan jakelutoiminta ja ruokatuotteet kuuluivat Satakunnan yhteisökeskuksen tuotevastuuvakuutuksen piiriin ja ruokailujen järjestämisestä vastasivat nimetyt toimijat alihankkijan ominaisuudessa, Satakunnan yhteisökeskuksen toimeksiantosta ja ohjauksessa. Vakuutus koski kesäajan ruokailua, ei mahdollista oheistoimintaa tai sen järjestämistä.

Ruokakuljetuksista vastasi Porin kaupungin nuorten työpaja, jonka kanssa laadittiin yhdessä kesäruokailuun soveltuva reittijako ja aikataulutus.

Ruokailu toteutettiin yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa, seitsemässä eri ruokailupaikassa. Osa ruokailupisteistä oli avoinna vain muutaman viikon, osa koko kouluisten kesäloma-ajan.

Kesäruokailun toimipisteet, vastuutoimijat sekä ruokailuajat kesällä 2021 olivat:

Ahlaisten kyläyhdistys ry:

Ahlaisten koulu, Ahlaistentie 732, 29700 Ahlainen, 7.6.-30.7.2021 klo 11.30-12.30

Noormarkun ev.lut seurakunta, Länsi-Suomen Romanit ry ja Varikko-seurakunta:

Varikko, Kainunkuja 4, 29600 Noormarkku, 7.6.-10.8.2021 klo 11.45-13.00

Länsi-Porin ev.lut seurakunta:

Länsi-Porin kirkko, Liikastentie 28, 28610 Pori, 7.6.-18.6.2021 klo 13.00-14.00

Pormestarinluodon asukasyhdistys ry

Pormestarinluodon kirjatupa, Alahangantie 1, 28190 Pori, 7.6.-10.8.2021 klo 12.30-13.30

Porin kaupunki, sivistystoimiala:

Itätuulen koulu, Kalskeentie 9, 28370 Pori, 7.6.-30.6.2021 klo 12.30-13.30

Reposaari-yhdistys ry:

Reposaari-talo (ent. Reposaaren koulu), Kirkkokatu 20, 28900 Pori, 7.6.-2.7.2021 klo 11.30-12.30

Satakunnan yhteisökeskus:

Yhteisötalo Otava, Otavankatu 5A, 28100 Pori, 7.6.-10.8.2021 klo 11.00-13.30

Tiedotus

Porin kaupungin tiedote 8.4.2021: https://www.pori.fi/uutinen/2021-04-08_lasten-ja-nuorten-maksutonta-kesaruokailua-suunnitellaan-jalleen-tulevalle

Kesäruokailun verkkosivu: <https://www.yhteisokeskus.fi/kesaruokailu2021/>

Kohdennettu tiedotus alueellisesti: koulut, nuorisotyö, perusturva, diakoniatyö, Yhteinen keittiö ja ruoka-apu Pori verkosto, kauppojen ja kirjastojen ilmoitustaulut jne.

Yhteisen mainosmateriaalin lisäksi jokaisella ruokailupaikalla oli oma mainos.

LASTEN JA NUORTEN MAKSUTON KESÄRUOKAILU 2021

- Porilaisille 7–18-vuotiaille lapsille ja nuorille
- Omat ruokailuasiat ja -välineet mukaan
- Ruoka valmistetaan laktoosittomana. Muita erityisruokavaliointia ei voida huomioida.
- Annoksia on tarjolla rajallinen määrä

Ruokailupaikat ja ajankohdat

- Yhteiskälo Otaava, Olavinkatu 5A, 28100 Pori, 7.6.-10.8.2021 klo 11:00-13:30
- Varkko, Kainuunajua 4, 29600 Naarmenka, 7.6.-10.8.2021 klo 11:45-13:00
- Keskustarhaston vieritupa, Aikaneigentie 1, 28100 Pori, 7.6.-10.8.2021 klo 12:30-13:30
- Aikaisen koulu, Aikaisentie 752, 29700 Aikainen, 7.6.-30.7.2021 kello 11:30-12:30
- Reposaari-hoiva (ent. Reposaaren koulu), Kalkkikatu 20, 28900 Pori, 7.6.-2.7.2021 klo 11:30-12:30
- Pitäjäns koulu, Koltskeentie 9, 28870 Pori, 7.6.-30.6.2021 klo 12:30-13:30
- Larsi-Pori vierikko, Ikkarantie 26, 28610 Pori, 7.6.-10.6.2021 klo 13:00-14:00

Ruokailuun voi käydä millä tahansa alueella osallistujasta riippumatta.

www.yhteisokeskus.fi/kesaruokailu2021

PORI

Valmistettujen annosten ja ruokailijoiden määrä

Kesän aikana valmistettiin yhteensä 9270 ruoka-annosta ennakkoon arvioitujen annosmäärien perusteella ruokailupaikkoihin toimitettavaksi. Ruokailijamäärää seurattiin koko kesän ajan ja valmistettavien aterioiden määriä muutettiin tarpeen mukaan. Ruokailijamäärä ja heidän ikäkaumansa jakautui prosentuaalisesti seuraavalla tavalla ruokailupaikkojen kesken. Huomioitavaa on myös toteutuneiden ruokailupäivien määrä, joka on merkitty taulukkoon paikkakohtaisesti. Ruokailupäiviä kaikissa paikoissa yhteensä 223.

Osallistujien ikä	Otava, keskusta	Pormestarinluoto	Itätuuli, Sampola	Länsi-Pori	Noor-markku	Reposaari	Ahlainen
7-10v	46 pv 21,95%	46 pv 5,08%	17 pv 28,83%	10 pv 8,54%	46 pv 14,62%	19 pv 4,7%	39 pv 16,28%
11-15v	17,17%	7,8%	13,98%	10,35%	24,49%	5,15%	21,07%
16-18v	28,34%	0,23%	20,37%	1,64%	17,33%	2,58%	29,51%
YHTEENSÄ	20,77%	5,65%	22,82%	8,61%	18,37%	4,68%	19,09%

Ylijäämäruoka

Ruokahävikkiä ei syntynyt, sillä ylijäänyt ruoka jaettiin apua tarvitseville. Ylijäämänä jaettiin yhteensä 701 annosta. Lisäksi Otavan Olkkarin ruuan valmistusprosessissa mahdollisesti ylijäänyt ruoka jaettiin tarvittaessa ensisuojan asiakkaille tai ruoka-aputoimijoiden kautta apua tarvitseville.

Ruokailupaikka	Ylijäämänä jaettujen annosten määrä ruokailuajana	Kohderyhmä, jolle jaettiin
Ahlainen	25,39%	Lapsiperheet ja aikuiset
Reposaari	15,83%	Ikäihmiset ja lapsiperheet
Noormarkku	36,95%	Ikäihmiset ja työttömät
Itätuuli	17,69%	Ikäihmiset ja lapsiperheet
Pormestarin-luoto	0,29%	Ikäihmiset
Länsi-Pori	3,85%	Lapsiperheet

Kesäruokailun toteuttamisen mahdollistaneet vapaaehtoistyön tunnit / työtunnit

Ruokailupäiviä eri toimipaikoissa kesän aikana oli yhteensä 223 ja jokaisessa ruokailupaikassa oli paikalla keskimäärin 4 henkilöä / päivä. Päivittäinen työn kesto oli noin 3h/henkilö, joka sisälsi varsinaisen ruokailuajan sekä etukäteisvalmistelut ja loppusiivouksen.

Näin ollen, ruuanjaon toteuttaminen edellytti noin 2676h työtuntia kesän aikana. Tämän tuntimäärän lisäksi aikaa ruokailupaikoissa käytettiin valmisteluihin, koulutuksiin osallistumiseen, raportointiin, paikalliseen tiedotukseen jne.

Kesäruokailu toteutettiin pelkästään vapaaehtoisvoimin Ahlaisissa ja Reposaaressa. Noormarkussa oli sekä vapaaehtoisia, että työntekijöitä. Itätuuli, Länsi-Pori, Kesäkusta ja Pormestarinluoto toteuttivat ruokailun pääasiassa työntekijöiden panoksella. Erityisesti Pormestarinluodossa ja keskustassa Yhteisöotalo Otavassa työkokeilijoiden, kuntouttavan työtoiminnan ja palkkatukityöllistettyjen rooli oli merkittävä.

Kesäruokailun toteuttamisessa oli lisäksi mukana kolme koulunkäynninohjaajaa Porin kaupungilta kesäkuun aikana oman työaikansa puitteissa.

Lisäksi kesäruokailun koordinoimiseen, koulutusten järjestämiseen ja raportointiin sekä varsinaiseen ruuan valmistukseen Otavan Olkkarissa käytettiin Satakunnan yhteisökeskuksen henkilöstön työaikaa.

PALAUTE KESÄRUOKAILUSTA

Palautetta kesäruokailusta kerättiin niin ruokailemassa käyneiltä lapsilta ja nuorilta kuin heidän vanhemmiltaan pitkin kesää. Palautetta kerättiin webropol-kyselyn avulla. Satakunnan yhteisökeskuksen henkilökuntaa jalkautui

kaikkiin ruokailupaikkoihin kesän aikana palautetta keräämään osallistujilta. Lisäksi ruokailemassa käyneille lapsille jaettiin Qr-koodia ja muistilappua kotiin vietäväksi, jotta palautetta pystyi antamaan myös kotona olevat huoltajat. Kyselylinkki löytyi koko kesän kesäruokailun omalta verkkosivulta ja kesäruokailutoimijoita kannustettiin jakamaan palautekyselyä niin whatsapp-viestillä, sosiaalisessa mediassa ja kotiin lähetettävissä tiedotteissa.

Palautekyselyyn tehty panostus ruokailupaikoissa ja Satakunnan yhteisökeskuksen toimesta tuotti kuitenkin edellistä vuotta vähemmän vastauksia. Palautekyselyyn vastasi 96 henkilöä.

Vastaajat jakautuivat ruokailupaikkojen kesken seuraavasti:

Keskusta/Otava 20%
Pormestarinluoto 4%
Itätuuli 17%
Länsi-Pori 15%
Noormarkku 13%
Reposaari 8%
Ahlainen 23%

Vastauksia saatiin kaikista ikäryhmistä. Vastaajat jakautuivat iältään: 7-10v. 34%, 11-15v. 39%, 16-18v. 11% ja huoltajat 16%. Vastaajista päivittäin ruokailemassa kävi 76%, viikoittain 16% ja 8% vain satunnaisesti.

Palautekyselyn tulokset

Tarjolla ollutta ruokaa pidettiin maukaana ja sitä oli riittävästi. Palautteissa ruoka arvioitiin asteikolla 4-10, keskiarvolla 8,7.

Ruokailupaikat ja läsnä olleet aikuiset olivat tärkeässä roolissa luotettavina aikuisina.

Väittämä	Kyllä	Ehkä	Ei
Ruoka on maistuvaa ja terveellistä.	88,4%	11,6%	0%
Ruokailupaikassa on aikuisia, joilta voi pyytää apua.	95,8%	3,2%	1,0%
Ruokailupaikkaan on mukava ja helppo tulla.	93,7%	4,2%	2,1%
Ruokailuaika on minulle/perheelleni sopiva.	84,0%	12,8%	3,2%

Mikä merkitys maksuttomalla kesäruokailulla on teidän perheellenne? - kysymyksen vastauksissa korostui:

- Vanhempien ollessa töissä lapsilla on mahdollista saada lämmin ja terveellinen ateria.
- Taloudellinen merkitys, jolloin esimerkiksi työttömänä olevien vanhempien ja/tai yksinhuoltajaperheissä ruokailu helpotti taloudellista tilannetta ja mahdollisti lapsille lämpimän aterian myös loma-aikana.
- Merkitystä kuvattiin suureksi.
- Tärkeäksi koettiin myös ruokailun tuoma "ohjelma-numero" ja rytmi lapsen/nuoren päivään.

Oheisohjelmaa järjestettiin ruokailupaikoissa vaihtelevasti. Joissakin paikoissa sitä oli tarjolla päivittäin,

joissakin satunnaisesti ja joissakin ei ollenkaan kesän aikana. Mielenpitoet oheistoiminnasta jakaantuivat seuraavasti:

- Oheisohjelmaa oli tarjolla ja osallistuin 21,7%
- Oheisohjelmaa oli tarjolla, mutta en osallistunut 26,1%
- Oheisohjelmaa ei ollut, mutta olisin halunnut osallistua 25,0%
- Oheisohjelmaa ei ollut, enkä olisi osallistunut 27,2%

Muuta palautetta kesäruokailusta:

- Toiveena saada ruokailu taas Pihlavaan.
- Ruokailu koko kesäksi Länsi-Poriin.
- Ruokaan lisää vaihtelua, enemmän kastikkeita, hedelmiä, jälkiruokaa
- Tiedotus keväällä kaikista kouluista Wilman kautta koteihin
- Mukava henkilökunta!
- Toivottavasti Porin kaupunki jatkaa rahoitusta ensi vuonnakin!
- Kiitos Porin kaupunki, yhteisökeskus ja kaikki talokoolaiset
- Mahtava juttu, tärkeä perheille!
- Jatkaa samaan malliin!

PALAUTE JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET KESÄRUOKAILUTOIMIJOILTA

Kesäruokailutoimijoilta kerättiin palautetta kesäruokailun päättymisen jälkeen. Jokaisesta ruokailupaikasta vastauksia saatiin 1-4 henkilöltä, yhteensä 21 vastausta. Vastajista 48% oli toiminut vapaaehtoistyöntekijänä ja 52% työntekijäroolissa kesäruokailun toteuttamisessa.

Satakunnan yhteisökeskuksen rooli kesäruokailun toteutuksessa:

	1 = täysin eri mieltä	2 = eri mieltä	3 = ei eri eikä samaa mieltä	4 = samaa mieltä	5 = täysin samaa mieltä	Keskiaarvo
Tiedotus ja viestintä oli onnistunutta ja tuki ruokailun toteutusta paikallisesti	0,0%	0,0%	4,8%	23,8%	71,4%	4,7
Kesäruokailuinfoon osallistuminen antoi tarvittavat tiedot ja tuki omaa työtä	0,0%	0,0%	14,3%	19,0%	66,7%	4,5
Oheismateriaalit (valmiit lomakkeet, kartat jne) helpottivat omaa työtä	0,0%	4,7%	14,3%	14,3%	66,7%	4,4
Hygieniatarvikkeet (maskit, hanskat jne) olivat tarpeellisia	0,0%	0,0%	9,5%	4,8%	85,7%	4,8
Ruoka oli maukasta ja laadukasta.	0,0%	0,0%	19,0%	28,6%	52,4%	4,3
Tilattujen annosten koko vastasi arvioitua ruokailijamäärän tarvetta	9,5%	14,3%	4,8%	19,0%	52,4%	3,9

Kesäruokailun toteuttamisesta Satakunnan yhteisökeskukselle annettiin arvosana, keskiarvolla 8,9. Yhteistyön koettiin toimineen hyvin, kiitosta sai mukava henkilökunta,

yhteinen whatsapp-ryhmä, yhteistyön sujuminen ja hyvin hoidettu projekti. Hygieniatarvikkeita koettiin joissakin paikoissa olleen liian vähän ja joskus ruoka loppui kesken, satunnaisia jälkiruokia toivottiin.

Porin kaupungin nuorten työpajan roolia kuljetusten toteuttamisessa ruokailupaikkojen edustajat arvoivat:

	1 = täysin eri mieltä	2 = eri mieltä	3 = ei eri eikä samaa mieltä	4 = samaa mieltä	5 = täysin samaa mieltä	Keskiarvo
Ruokakuljetukset toteutuivat aikataulun mukaisesti	0,0%	0,0%	0,0%	36,8%	63,2%	4,6
Yhteistyö kuljettajien kanssa oli sujuvaa	0,0%	0,0%	0,0%	5,3%	94,7%	4,9

Keskiarvoksi kuljetukselle annettiin 9,5. Kiitosta saivat mukavat ja reippaat kuljettajat, joilla homma näytti toimivan. Vastaajat toivoivat, että palaute ja kiitos välitetään suoraan kuljettajille. Kuljetusten koettiin olleen ajallaan, ensimmäistä päivää lukuun ottamatta ja pienet ongelmatkin hoidettiin ammattitaitoisesti.

Oman ruokailupaikan toimintaa vastaajat arvioivat:

	1 = täysin eri mieltä	2 = eri mieltä	3 = ei eri eikä samaa mieltä	4 = samaa mieltä	5 = täysin samaa mieltä	Keskiarvo
Tilat ja puitteet ruokailun järjestämiselle olivat tarpeeksi sopivat	0,0%	0,0%	15,0%	20,0%	65,0%	4,5

Toiminnassa oli riittävästi aikuisia paikalla (vapaaehtoisia tai työntekijöitä)	0,0%	0,0%	10,5%	21,1%	68,4%	4,6
Hygieniaoheistuksen noudattaminen onnistui hyvin	5,3%	0,0%	0,0%	26,3%	68,4%	4,5
Onnistuimme tavoittamaan kohderyhmää toivomallamme tavalla (ruokailijamäärät jne)	5,0%	0,0%	10,0%	30,0%	55,0%	4,3
Keräsimme aktiivisesti palautetta osallistujilta ja heidän perheiltään	5,0%	15,0%	15,0%	55,0%	10,0%	3,5
Pystyimme luomaan turvallisen ja lämpimän ilmapiiirin omaan ruokailupaikkaamme	0,0%	0,0%	5,3%	21,0%	73,7%	4,7

Oman ruokailupaikkansa toimintaa vastaajat arvioivat keskiarvolla 9,1.

Kesäruokailutoimijoilta kysyttiin myös, millaista palautetta he olivat saaneet kesäruokailusta. Vastausten mukaan he saivat paljon kiitosta toiminnasta. Niin lapset ja aikuiset olivat olleet tyytyväisiä ruokailumahdollisuuteen. Toivetta oli tullut ruokailuaikojen muuttamisesta, jossakin aikaisempaan ajankohtaan. Kiitosta oli tullut myös siitä, että ruokailu mahdollisti pienemmille lapsille aikuiskontaktia päivänä aikana ja siitä, että lapset saivat lämpimän aterian päivän aikana vanhempien ollessa töissä. Myös ruokailun taloudellinen merkitys oli tullut vahvasti esille. Joissakin paikoissa myös toive oheishjelman järjestämisestä oli kuultu.

Ruokailun merkitys lapsille ja perheille nähtiin merkittävänä niin lämpimän aterian (terveellisyys ja taloudellinen merkitys), päiväohjelman kuin turvallisten aikuisten

kohtaamisen kautta. Toimijoille itselleen ruokailun järjestäminen saattoi olla mahdollisuus tavoittaa oman alueen asukkaita, tulla tutuksi ja tehdä hyväntekeväisyyttä. Ruokailun järjestämisen koettiin lisänneen yhteisöllisyyttä.

Kesäruokailutoimijoiden kehittämisehdotukset:

Ruokailuaikoja oli kesällä 2021 siirretty myöhemmäksi edellisen vuoden toiveiden mukaisesti. Nyt kuitenkin havaittiin, että kesätyössä käyvien nuorten ruokatauot eivät välttämättä osuneetkaan näihin ruokailu-aikoihin kaikissa paikoissa. Ruoka-aikojen pohtimisen todettiin olevan tärkeää jatkossakin.

Osa lapsista tuli hyvissä ajoin odottamaan ruokailun alkua. Ehkä olisi hyvä järjestää ensi kesänä oheisohjelmaa ennen varsinaisen ruokailun alkua.

Lisää talkooporukkaa, erityisesti niihin paikkoihin, joissa vapaaehtoisvoimin työtä tehdään, jotta kuormitus ei ole liian suuri kenellekään.

Koulun ruokalatalan hyödyntäminen ruokailupaikkana eteistilan sijaan.

Oman paikallisesti tehtävän tiedotuksen tehostaminen tärkeää, esim. jalkautuminen kutsumaan lapsia syömään.

Vastaajien kiinnostus osallistua toteutukseen tulevana kesänä:

50% vastaajista arvioi, että heidän edustamansa taho on halukas osallistumaan kesäruokailun toteuttamiseen myös ensi kesänä. 30% ei osannut sanoa, onko oma taho halukas osallistumaan ja 20% totesi, että on itse henkilökohtaisesti halukas osallistumaan kesäruokailun toteuttamiseen ensi kesänä.

Terveisinä Porin kaupungille vastaajat lähettivät paljon kiitosta ja toivetta kesäruokailun jatkumisesta tulevana kesänä:

“Edelleen iso kiitos niille, jotka tätä ovat tekemässä ja mahdollistamassa! Tasavertainen kiitos sekä päättäjille, virkamiehille, kaupungin ja yhteisökeskuksen työntekijöille, ruokailujen toteuttajille ja ruuan valmistajille ja kuljettajille. Kiitos kaikille, jotka tässä ovat enemmän tai vähemmän mukana.”

POHDINTAA

Kesäruokailun kautta on pystytty tavoittamaan ja tukemaan porilaisia lapsiperheitä jo kolmena kesänä. Kesäruokailun toteutusta on onnistuttu myös laajentamaan vuosi vuodelta uusille alueille ja uusia toimijoita on saatu mukaan. Kesäruokailun alueellisen toteuttamisen edellytyksenä on kuitenkin ko. alueelta löytyvä aktiivinen toimija. Kesäruokailun alkamisen jälkeen esimerkiksi Laviasta ja

Pihlavasta tuli viestiä, että miksi ruokailua ei järjestetä ko. alueella. Satakunnan yhteisökeskuksen puolesta toimintaa olisi voitu käynnistää vielä myöhemminkin kesän aikana, mutta se olisi edellyttänyt paikallisen toimijan ja vastuutahon löytymistä.

Kesällä 2021 eri järjestöjen ja Itätuulen koulun henkilöstön lisäksi mukaan tulivat myös Länsi-Porin ja Noormarkun seurakunnat, jotka vastasivat ruokailusta omilla alueillaan. Muista paikoista poiketen Noormarkun ruokailusta vastasi kolme eri toimijaa tiiviissä yhteistyössä. Tehtävien ja vastuun jakaminen useamman paikallisen toimijan kesken voisikin olla yksi huomioitava asia myös tulevaisuudessa, jotta yksittäiset vapaaehtoiset tai pienet yhdistykset eivät kuormittuisi liikaa. Uusien toimijoiden mukaan saaminen mahdollistaa alueellisen kattavuuden parantumista, mutta vaatii myös koordinaatiolta enemmän työtä.

Kesäruokailua toteutettiin jo toista kesää koronarajoitusten puitteissa. Hygieniaohjeistukseen ja terveysturvallisen toiminnan järjestämiseen kuluu resurssia niin lasten ohjeistamisessa paikan päällä kuin tarvikkehankinnoissa (suojavarusteet, käsidesit, maskit jne.). Koronaturvallisen ruokailun järjestämisessä onnistuttiin, mutta hygieniaohjeistukset ja tarvikkeet ovat myös tulevina kesinä huomioitavia asioita.

Lasten tavoittamisessa kesäruokailuun oli alueellisia eroja. Itätuulen koululla järjestettävä kesätoiminta kokoaa jo valmiiksi suuren määrän lapsia päivittäin koululle, pelkästään ruokailemaan tulevien lisäksi. Itätuulen ja Ahlajen kokemuksen perusteella voidaan todeta, että koulu on

lapsille entuudestaan tuttu ja turvallinen paikka, jonne on helppo tulla. Pormestarinluodossa kohderyhmää puolestaan ei tavoitettu toivotulla tavalla, vaikka yleisesti koettiin, että alueella tarvetta ruokailulle on. Pohdittavaksi siis jäi, onko kyse siitä, että ruokailupaikka ei ollut aiemmin lapsille tuttu ja sinne oli vaikea löytää. Tai kuinka paljon vaikuttivat Pormestarinluodossa ruokailupaikan vieressä olevat mittavat rakennusten purkutyöt paikan houkuttelevuuteen. Länsi-Porissa taas seurakunta lähti ns. kokeilumielellä mukaan ja toteutti ruokailua kahden viikon ajan. Länsi-Porissa yllätys oli positiivinen ja ruokailemaan tuli lapsia yli odotusten.

Osallistujapalautteesta käy ilmi, että ruokailupaikoissa olevat aikuiset koettiin turvallisiksi ja luotettaviksi ja ruokailemaan oli helppo tulla. Pelkän ruuan jakamisen ja ruokailun mahdollistamisen lisäksi erittäin tärkeää onkin jokaisen lapsen ja nuoren kohtaaminen, kuulumisten vaihtaminen ja yhteinen keskustelu. Ruuan lisäksi ruokailupaikoissa pystyttiin tarjoamaan kuuntelevan ja lapsesta/nuoresta aidoisti kiinnostuneen aikuisen aikaa ja välittämistä päivittäin. Vastaavasti kohtaamiset ja keskustelut ruokailemassa käyvien kanssa koettiin toiminnan järjestäjien keskuudessa erittäin palkitseviksi - tehdyllä työllä koettiin olevan merkitystä!

Kesäruokailulle toivottiin laajasti jatkoa niin osallistujapalautteessa kuin mukana olleiden toimijoiden taholta.

Valokuvia kesäruokailupaikoista

Pormestarinluoto

Ahlainen

Reposaari

Itätuuli

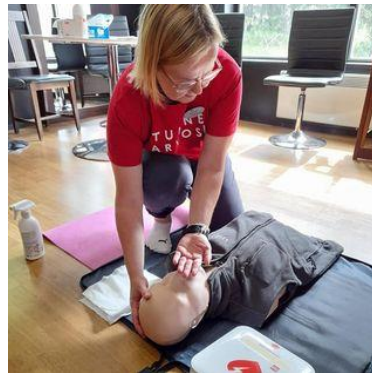
Noormarkku

Keskusta

Länsi-Pori

Satakunnan sydänpiirin
elvytysopastusta oheishjelmana

Satakunnan yhteisökeskus kiittää kaikkia kesäruokailun mahdollistamiseen ja toteuttamiseen osallistuneita!